

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากก่อให้เกิดการสร้างงานที่ต่อเนื่องและเป็นอุตสาหกรรมที่ได้รับการสนับสนุนให้เป็นอุตสาหกรรมหลักในกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมแฟชั่น การพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเริ่มพัฒนาขึ้นมาจากอุตสาหกรรมขนาดเล็กและอุตสาหกรรมในครัวเรือน จนกระทั่งใหญ่ขึ้น อาศัยลักษณะเด่นในเรื่องของความสามารถและฝีมือในการเจียรไนพลอยมีเทคโนโลยีในการหุงและเผาพลอยเป็นของตัวเอง ความต้องการของตลาดในประเทศส่วนใหญ่ นิยมสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทันสมัย และราคาไม่แพง ดังนั้นผู้ประกอบการจึงพยายามพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งด้านการออกแบบ ราคา และเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายเพื่อสนองความต้องการในประเทศมากขึ้น สินค้าประเภทอัญมณีและเครื่องประดับ จัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยที่มีมูลค่าสูง ผู้ซื้อสินค้าเหล่านี้มักเป็นผู้ซื้อที่มีกำลังซื้อสูง ความต้องการของสินค้าประเภทนี้จึงมีแนวโน้มที่จะขยายตัวหรือหดตัวตามภาวะเศรษฐกิจ และเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศยังคงทรงตัวทำให้กำลังซื้อของผู้บริโภคในสินค้าฟุ่มเฟือยมีน้อย ผู้บริโภคมีความรอบคอบในการใช้จ่ายมากขึ้น และประเทศไทยยังคงมีการนำเข้าสินค้าพลอยอีกมาก ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถ้ามีการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการให้ทำการผลิตสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับให้มีคุณภาพและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและนักท่องเที่ยวภายในประเทศก็จะทำให้เป็นการลดการนำเข้าสินค้าประเภทอัญมณีและเครื่องประดับจากต่างประเทศได้ทางหนึ่ง (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม, 2547: ออนไลน์)

การจัดจำหน่ายอัญมณีในประเทศจะอยู่ตามแหล่งค้าอัญมณีที่สำคัญและแหล่งท่องเที่ยวของประเทศที่สำคัญ โดยราคาในการจำหน่ายจะขึ้นอยู่กับขนาดและความประณีตของตัวผลิตภัณฑ์ เนื่องจากเป็นสินค้าที่ราคามักแปรผันตามความสวยงามและตามความพึงพอใจของผู้ซื้อ

จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและนอกจากนี้ยังมีแหล่งพลอยที่มีค่า ได้แก่ ไพลิน บุษราคัม ทับทิม และนิล เป็นต้น ดังคำขวัญประจำจังหวัดกาญจนบุรีคือ แคว้นโบราณ ด่านเจดีย์ มณีเมืองกาญจน์ สะพานข้ามแม่น้ำแคว แหล่งแร่ น้ำตก

จากข้อมูลสถิติในปี พ.ศ.2545 จังหวัดกาญจนบุรีมีนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 1,560,182 คน และมีรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นเงินทั้งสิ้น 5,417.36 ล้านบาท นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้เงินในการซื้อของที่ระลึกเฉลี่ยประมาณร้อยละ 13.64 ของจำนวนเงินที่นักท่องเที่ยวใช้จ่ายทั้งหมด (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2545:ออนไลน์) โดยประเภทของที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวนิยมซื้อตามลำดับ ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ สินค้าหัตถกรรมพื้นเมือง และอาหารพื้นเมือง

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้ออัญมณีและเครื่องประดับของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และผลการศึกษาจะทำให้ผู้ประกอบการทราบปัจจัยและปัญหาต่างๆ นอกจากนี้ยังสามารถวางกลยุทธ์ทางการตลาด ทั้งในด้านผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจำหน่าย และส่งเสริมการตลาดให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวไทย และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ให้สามารถดำรงธุรกิจและขยายธุรกิจออกไปได้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความต้องการ พฤติกรรมการซื้อ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้ออัญมณี และเครื่องประดับของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหา ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้ออัญมณีและเครื่องประดับของนักท่องเที่ยวชาวไทยในอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบความต้องการ พฤติกรรมการซื้อ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้ออัญมณีและเครื่องประดับในอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
2. ทำให้ทราบปัญหาในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์อัญมณีและเครื่องประดับในอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี
3. สามารถนำข้อมูลไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจ และเจ้าของกิจการ อุตสาหกรรม อัญมณีและเครื่องประดับ เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดให้มีประสิทธิภาพ และตรงกับความต้องการของตลาดต่อไป

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

ปัจจัย หมายถึง ปัจจัยส่วนประสมการตลาด ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ อัญมณีและเครื่องประดับ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion)

อัญมณี หมายถึง แร่ที่มีคุณสมบัติเด่นพิเศษภายในตัว สามารถนำมาเจียรระไนตกแต่งแปลงรูปเป็นเครื่องประดับ แลดูสวยงามมีคุณค่า อันได้แก่ เพชรพลอย (เช่น ทับทิมไฟลีน บุษราคัม ฯลฯ) และยังรวมความไปถึง ทองคำ เงิน ไช้มุก ฯลฯ อีกด้วย (พงษ์ศักดิ์ วิจิต, 2531)

เครื่องประดับ หมายถึง เครื่องประดับสำเร็จรูปประเภททองคำและทองคำขาว ที่มีอัญมณีเป็นองค์ประกอบหลัก

นักท่องเที่ยวไทย หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติ มาท่องเที่ยวหรือเยี่ยมชมเขื่อนจุฬาภรณ์ในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรี และได้แวะชมอัญมณีและเครื่องประดับจากร้านค้าอัญมณี